

19-003-0020 wijziging huwelijkse vw en splitsing

Vragen

1. Leidt de wijziging van de huwelijkse voorwaarden in tot een belaste vervreemding van aandelen X Holding B.V.?
2. Is de voorgenomen aandelenfusie en/of splitsing in overwegende mate gericht op het ontgaan of uitstellen van belastingheffing?

Antwoorden

1. Nee. Art. 4.17 is van toepassing. Het maakt daarbij niet uit, dat er in dit geval een tegenprestatie wordt verstrekt in de vorm van een vordering van .
2. Nee. Wel moet worden voldaan aan het stemrechtcriterium bij de aandelenfusie.

Casus

De heer X en mevrouw Y zijn gehuwd onder huwelijkse voorwaarden. X is 100% aandeelhouder van X Holding B.V. en deze vennootschap is 100% aandeelhouder van X B.V. Vóór de wijziging van de huwelijkse voorwaarden gold er een wettelijke gemeenschap van goederen, met uitzondering van alle aandelen X B.V. Ook was er een finaal verrekenbeding bij overlijden opgenomen. Y is 100% aandeelhouder van Y B.V., deze aandelen behoorden wel tot de gemeenschap van goederen.

Begin in het zicht van echtscheiding, zijn de huwelijkse voorwaarden gewijzigd. De aandelen X Holding B.V. zijn als gevolg van de wijziging tot de gemeenschap van goederen gaan behoren, en X is daarvoor vanuit de huwelijksgemeenschap met gecompenseerd. Deze vordering van X op Y wordt niet tot de huwelijksgemeenschap gerekend.

Deze herstructurering zal bestaan uit twee stappen:

- Stap 1: De aandelen in Y B.V. worden overgedragen aan (de bestaande) X holding B.V. in ruil voor aandelen in X holding B.V. (aandelenfusie). X en Y zijn daarna 50% aandeelhouder van X Holding B.V. en deze vennootschap wordt dan enig aandeelhouder van Y B.V. (en blijft enig aandeelhouder van X B.V.)
- Stap 2: Daarna volgt er een juridische splitsing, waarbij de aandelen in X holding B.V. worden gesplitst. Door de afsplitsing verkrijgt mevrouw Y een eigen holding BV. Iedere holding bezit na de splitsing de helft in X B.V. en Y B.V.

Beschouwing

Vraag 1: Leidt de wijziging van de huwelijkse voorwaarden begin tot een belaste vervreemding van aandelen X Holding B.V.?

De inbreng van de aandelen X Holding B.V. in de huwelijksgemeenschap is een overgang krachtens huwelijksvermogensrecht. Dat X hiervoor gecompenseerd wordt met (tegenprestatie) maakt die juridische kwalificatie niet anders.

Artikel 4.17 Wet IB 2001 (overgang krachtens huwelijksvermogensrecht) is van toepassing ongeacht of er sprake is van een tegenprestatie. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld art. 4.17c Wet IB 2001 (doorschuiffaciliteit bij schenking), waarbij volgens lid 2 wel rekening moet worden gehouden met een tegenprestatie.

De wijziging van de huwelijkse voorwaarden begin leidt daarom niet tot een belaste vervreemding van de aandelen X Holding B.V.

Vraag 2: *Is de aandelenfusie en/of splitsing in overwegende mate gericht op het ontgaan of uitstellen van belastingheffing?*

De aandelenfusie en/of splitsing wordt, tenzij het tegendeel aannemelijk wordt gemaakt, geacht in overwegende mate gericht te zijn op het ontgaan of uitstellen van belastingheffing indien deze niet plaatsvindt op grond van zakelijke overwegingen zoals herstructurering of rationalisering van actieve werkzaamheden. X holding B.V. dient het bewijs te leveren dat er zakelijke overwegingen ten grondslag liggen aan deze herstructurering.

De adviseur heeft een aantal zakelijke redenen genoemd. Afgezien daarvan lijken de aandelenfusie en de splitsing niet in overwegende mate te zijn gericht op het ontgaan of uitstellen van belastingheffing.

Bij de aandelenfusie moet echter ook aan het stemrechtcriterium van artikel 3.55, lid 2, letter a Wet IB 2001 worden voldaan.

Bij de beoordeling of voldaan wordt aan het stemrechtcriterium moet acht worden geslagen op het geheel van de afspraken in het kader waarvan de aandelenruil plaatsvindt. De Hoge Raad overweegt namelijk in 14 mei 2004 nr. 39.664, BNB 2004/277, VN 2004/26.11: *3.4. Het middel, dat dit oordeel bestrijdt, slaagt. Al is voor het antwoord op de vraag of een aandelenruil voldoet aan de omschrijving van het begrip aandelenfusie in artikel 3.55, lid 2, van de Wet niet van belang om welke reden de aandelenfusie tot stand wordt gebracht, een dergelijke ruil dient erin uit te monden dat de verkrijgende vennootschap een zodanig bezit aan aandelen in de andere vennootschap verwerft dat zij meer dan de helft van de stemrechten in de laatstbedoelde vennootschap kan uitoefenen. Bij de beoordeling van de vraag of dit gevolg wordt bereikt, dient acht te worden geslagen op het geheel van de afspraken in het kader waarvan de aandelenruil wordt aangegaan. Niet voor redelijke twijfel vatbaar is dat deze uitlegging strookt met Richtlijn 90/434/EEG, waarop voormelde wetsbepaling is gestoeld. 3.5. De door het Hof vastgestelde feiten laten geen andere conclusie toe dan dat in het onderhavige geval ruil 1 onderdeel uitmaakt van een geheel van rechtshandelingen en dat dit geheel verhinderde dat A - al was het maar tijdelijk - in de mogelijkheid kwam te verkeren meer dan de helft van de stemrechten in B B.V. uit te oefenen. 's Hofs oordeel dat ruil 1 kan worden aangemerkt als een aandelenruil in de zin van artikel 4.41, lid 1, van de Wet, is derhalve onjuist.*

Dit arrest maakt duidelijk dat een aandelenruil niet geïsoleerd beoordeeld moet worden, maar er naar het eindresultaat moet worden gekeken. De (kortstondige) verkrijging door X Holding BV van alle aandelen in Y BV kan dus niet los gezien worden van hetgeen kort daarna gebeurt. Dan moet worden geconstateerd dat als gevolg van de splitsing, X Holding B.V. nog maar 50% van de aandelen Y B.V. bezit, waardoor niet aan het stemrechtcriterium wordt voldaan.

Splitsing op een later moment hoeft op zichzelf echter geen probleem zijn, mits (min of meer duurzaam) voldaan wordt aan het stemrechtcriterium. Er dient dan een bepaalde termijn te zitten tussen de aandelenfusie en de splitsing, zodat X Holding BV daadwerkelijk meer dan de helft van haar stemrecht in Y B.V. kan uitoefenen. Er is geen exacte termijn aan te geven van hoe lang deze periode 'al was het maar tijdelijk' moet zijn. Het stemrechtcriterium dient realiteitsgehalte te hebben en derhalve dient het een reële invulling te krijgen.